Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

Одбор за обезбедување, следење и оценување на квалитетот на работите на медијацијата

Врз основа на член 54 став (3) од Законот за медијација („Службен весник на Република Македонија“ бр.188/13, 148/15, 192/15 и 55/16) Одборот за обезбедување следење и оценување на квалитетот на работите на медијацијата на седницата одржана на 03.05.2018 година утврди

Услови за акредитација на програми за обука на медијатори и круг на лицата кои можат до Одборот да поднесат барање за акредитација на програми

Видови на акредитирани програми за обука на медијатори

член 1

Акредитацијата на програми за обука на медијатори се однесува на следните видови обуки:

1.Програма за основна обука за медијатори
2.Програма за обука на медијатори во специфични области
3.Програма за континуирана едукација на медијаторите и
4.Програма за обука за обучувачи на медијатори

За секоја од предвидените програми се поднесува посебна апликација.

Програмите за обуки мора да се засновани врз интеграција на теоријата и праксата.

Одржаните предавања од страна на предавачите и организацијата на обуките, подлежат на евалуација од страна на кандидатите кои следеле обуки, без оглед на видот на обуката.

Одборот најмалку еднаш во 5 години врши евалуација и мониторинг на квалитетот на спроведувањето на акредитираната програма за обука на медијатори со право истата да ја продолжи или одземе во зависност од резултатите на евалуацијата.

член 2

Програма за основна обука за медијатори - се стекнуваат основни сознанија за медијацијата, за постапката, фазите на медијацијата, техники и вештини при извршувањето на медијаторските работи,како и основни знаења за законската регулатива со која се уредува областа на медијацијата.

Следењето на основната обука на медијатори е предуслов за полагање на испитот за медијатори од страна на кандидати кои за прв пат се пријавуваат за полагање на испитот за медијатори заради стекнување лиценца за извршување медијаторски работи.

член 3

Програма за обука на медијатори во специфични области - се стекнуваат знаења за медијација и вештини и техники за извршување медијаторски работи во специфична област во согласност со член 52 став (1) од Законот за медијација, доколку медијаторот претходно има проследено основна обука и ги исполнува условите за извршување медијаторски работи според посебни закони кои ја уредуваат специфичната област за која медијаторот е заинтересиран и има афинитети да извршува медијаторски работи во таа област.

Програмата за обука на медијатори во специфични области се однесува на веќе лиценцирани медијатори кои имаат искуство и покажани позитивни резултати во примената на медијацијата во специфична област (медијатор во стопански спорови, медијатор во потрошувачки спорови, медијатор во Законот за правда на децата, во работни спорови, во осигурителни спорови,во спорови во врска со дискриминацијата итн.)

член 4

Програма за континуирана едукација на медијаторите - се обновуваат основите и знаењата за медијацијата воопшто и во конкретни области, се обновуваат сознанијата за примената на техники и вештини во медијацијата, при што се обезбедува и континуирано следење на новини во оваа област и на измените во правната регулатива која се однесува на медијацијата, се обезбедува континуирано стручно усовршување на практичното постапување на медијаторите согласно развојот на медијацијата како алтернативен начин на решавање на споровите во нашата држава и пошироко.

член 5

Програма за обука за обучувачи на медијатори - се стекнуваат знаења, техники и вештини за обучувач кој ќе може да одржува тренинг обука на медијатори кои имаат намера да аплицираат за обучувачи на медијатори (при спроведување на основна обука, обука за специфични области и за континуирана едукација на медијатори.)

Времетраење на обуките
според програми кои се акредитираат од Одборот

член 6

Основната обука на медијатори според програмата предвидена во член 2 е во времетраење од 70 часа.

Еден час се одржува во времетраење од 45 минути.

Основната обука за медијатори се одржува во временски период кој што не може да биде пократок од 14 дена, односно не подолг од 60 дена од денот кога е започната обуката.

член 7

Обуката на медијатори во специфични области, според програмата предвидена во член 3 е во времетраење од 30 часа.

Еден час се одржува во времетраење од 45 минути.

Обуката за медијатори во специфични области се одржува во временски период кој што не може да биде пократок од 6 дена, односно не подолг од 30 дена од денот кога е започната обуката.

член 8

Обуката на медијатори за континуирана едукација на медијаторите, според програмата предвидена во чл.4 е во времетраење од 10 часа.

Еден час се одржува во времетраење од 45 минути.

Обуката на медијаторите за континуирана едукација се одржува во временски период којшто не може да биде пократок од 2 дена, односно неможе да е подолг од 14 дена од денот кога е започната обуката.

член 9

Обуката на обучувачи на медијатори, според програмата предвидена во член 5 е во времетраење од 32 часа.

Еден час се одржува во времетраење од 45 минути.

Обуката за обучувачи на медијатори се одржува во временски период кој што не може да биде пократок од 7 дена, односно не подолг од 30 дена од денот кога е започната обуката.

Лица кои можат да аплицираат за акредитација на програми за обука на медијатори и лица кои ги спроведуваат обуките

член 10

До Одборот, апликација за акредитација на програма за обука на медијатори (основна, во специфична област, за континуирана едукација на медијатори и за обука за обучувачи) можат да поднесат домашни и странски правни и физички лица кои ги исполнуваат условите за акредитација на програми за обука предвидени со Законот за медијација и условите утврдени од Одборот за медијација.

Обуките по однос на сите видови на предвидени програми кои ќе ги акредитира Одборот, се спроведуваат исклучиво од обучувачи на медијатори,од редот на лицата запишани во Регистарот на обучувачи на медијатори кои поседуваат лиценца за обучувач на медијатори, објавен на веб страната на Министерството за Правда, како и од лица (истакнати стручњаци од практиката од соодветна област од значење за медијацијата), кои по покана и во присуство за обучувачите на медијатори можат да се вклучат во процесот на спроведување на обуката на начин како е пропишано во член 53 став (6) од Законот за медијација.

Услови за акредитација на програма за основна обука на медијатори

член 11

Лицата од член 10 кон барањето за акредитација на програма до Одборот, задолжително поднесуваат:

- доказ за уплата на реално потребните трошоци за акредитација на програма за обука на медијатори во износ од 150.000,00 денари, согласно член 5 од Тарифникот за висината на реално потребните трошоци за полагање на испитот за медијатор, признавање на обуките завршени во странство и издавање на лиценците односно акредитациите („Службен весник на Република Македонија“ бр.9/17)

- Извод од тековна состојба во ЦРРМ / лична карта или пасош за барателот за акредитација на програма за обука на медијатори.

- Изјава заверена на нотар дека секоја организирана обука ќе ја спроведат најмалку двајца обучувачи кои поседуваат лиценца за обучувач на медијатори и се запишани во Регистарот на обучувачи кој го води Одборот, доколку барањето за акредитација се однесува за програма за основна обука, односно изјава заверена на нотар дека секоја организирана обука ќе ја спроведат најмалку еден обучувач на медијатори запишани во Регистарот за обучувачи на медијатори, доколку барањето за акредитација се однесува на програма за обука во специфична област, програма за континуирана едукација на медијатори и програма за обука на обучувачи на медијатори, според работен материјал кој соодветствува на програмата и кој ќе биде обезбеден за секој пријавен кандидат кој ќе ја следи обуката за која се пријавил.

- Имотен лист / договор за закуп заверен на нотар за деловниот простор каде што ќе се одржува обуката.

- Изјава заверена на нотар дека секоја организирана обука ќе се спроведе во просторни услови кои обезбедуваат минимум (затворен) простор од 1,5 м2 за секој кандидат и техничка опрема за изведување на теоретска и практична настава. Изјавата од став 1 алинеја 5 се доставува до Одборот непосредно пред спроведувањето на секоја закажана обука за медијатори.

- Предлог Програма за соодветната обука за која се поднесува апликација за акредитација, во која се наведени времетраењето, начинот, условите, содржината и утврдениот распоред на одржување на часовите, распоредот на обучувачите, согласно Законот за медијација и условите утврдени од Одборот.

Реализација на закажана обука за медијатори

член 12

Лицето на кое му се издава акредитација, должно е непосредно пред започнување на секоја обука, да го пријави почетокот на спроведувањето на обуката до Одборот, со поднесување писмена објава со планиран ден на отпочнување на обуката, во која ќе изјави дека обуката ќе ја спроведе согласно условите за акредитација утврдени од Одборот.

Одборот, го задржува правото, по добиената најава за одржување обука, по сопствена проценка, односно на барање на член на Одборот, да изврши увид и надзор за исполнетоста на условите за спроведување на обука, преку Комисија составена од три члена на Одборот.

Комисијата составува Записник за исполнетоста на условите за спроведување обука кој го потпишуваат сите членови на комисијата и лицето кое ја спроведува обуката и истиот се доставува до Одборот на првата наредна седница.

Доколку Комисијата утврди дека не се исполнети воопшто или се нецелосно исполнети минимум условите за спроведување обука, ќе му определи дополнителен

временски рок на лицето кое треба да ја спроведува обуката, истите да ги исполни. Лицето кое ја спроведува обуката е должно да достави известување до Одборот дека постапило по укажувањето на Комисијата во одредениот рок за постапување.

член 13

По завршувањето на обуката за која Одборот издал акредитација, лицето кое ја спровело обуката, на кандидатите кои во целост ја проследиле обуката, задолжително им издава Сертификат за посетена обука, што содржи: назив на акредитираната програма за обука, место и време на одржувањето на обуката, основни податоци за кандидатот, име и презиме и потпис на обучувачите, како и печат на лицето кое е акредитирано за спроведување на обуката доколку се работи за правно лице.

Сертификат се издава на кандидатите кои во целост ја проследиле обуката, односно на кандидатите кои поради оправдани причини отсуствувале најмногу пет часа (за основна обука).

Доколку определен кандидат отсуствувал од оправдани причини подолго од пет часа во текот на спроведувањето на основна обука, има право пропуштените часови да ги надополни со барање за дополнително проследување на делот од обуката кој го пропуштил, на сопствен трошок, по што ќе му биде издаден сертификатот.

Лицето кое ја спровело обуката, до Одборот доставува писмен извештај за спроведената обука со прилог список на учесници кои ја завршиле обуката, односно се откажале или не ја завршиле обуката и листи за евалуација од кандидатите и тоа најдоцна во рок од седум дена по завршување на обуката.

Упис на програма за обука за медијатори

член 14

Програмата која ќе биде акредитирана од страна на Одборот, ќе се запише во Регистарот на акредитирани програми за обуки на медијатори кој согласно член 55 од Законот за медијација го води Одборот и истиот јавно ќе се објави на веб страната на Министерството за правда.

Акредитираната програма неможе да се менува дополнува или исправа без претходно прибавена согласност на Одборот.

Содржина на програмата за основна обука на медијатори и програма на обука за обучувачи

член 15

Основната обука за медијатори се состои од теоретска и практична настава.

Повикот за обука трае најмалку 15 дена и истиот задолжително се објавува на веб страната на Министерството за правда, а може да се објави и на веб страната на физичкото или правното лице кое што ја добило акредитацијата за програма за обука на медијатори, или на друг соодветен начин за запознавање на јавноста.

Кон објавениот јавен повик, лицето кое ја спроведува обуката, треба да приложи и образец на пријава за кандидат на кој ќе треба да се назначи видот на обуката за кој кандидатот се пријавува и основни податоци за кандидатот кој се пријавува.

член 16

Основната обука за медијатори ја следи следната теоретска програма:
- Поим и видови за вонсудско решавање на спорови
- Поим, нечела и стилови на медијација
- Односот на медијацијата и судската постапка
- Правна рамка на медијацијата во Република Македонија и Европската Унија
- Поим на меѓународна медијација
- Теорија и анализа на конфликт, спор и спорен однос
- Улогата на медијаторот во постапката за медијација
- Етички, психолошки, социолошки и филозофски аспекти на медијацијата
- Фази на постапката на медијација
- Пишување на спогодба во постапка за медијација
- Методи кои што ги користи медијаторот
- Техники кои што ги користи медијаторот
- Улогата на полномошникот во постапката за медијација
- Канцелариско работење и водење на предмети во постапка за медијација
- Начин на работа со страните во постапката за медијација

член 17

Практичната настава се одвива по следните наставни методи:
- Анонимизирани примери и креирани случаи од пракса на медијацијата во Република Македонија
- Симулација на постапка за медијација во која секој учесник во обуката за времетраењето на обуката мора да биде во улога на медијатор, странка и полномошник на страна во постапка за медијација
- Вежби за вештини и техники кои што треба да ги поседува медијаторот
- Активно слушање
- Начин на поставување на прашања
- Парафразирање
- Преформулирање
- Процес на преговарање
- Неутралност на медијаторот
- Балансирање на нерамномерност на моќ на страните

член 18

Програмата за обука за обучувачи на медијатори се одвива по следната програма:
- Методи на учење
- Фази на обука
- Потреби на обуката
- Одредување на цели на обуката
- Планирање на обука
- Припрема на материјали за обука
- Припрема на простор за обука
- Карактеристики на ефикасна презентација
- Начини на учење
- Стил на обучувачот
- Дополнителни методи за учење: бура на идеи, предавање, симулација, игра, студија на случај, презентација, вежби

- Креирање на работилници
- Практични вештини на обучувачот
- Вештина на фасцилитација на група
- Вештина на рефлексија на научено знаење
- Користење на техничка опрема
- Изведување на евалуација на обуката
- Одржување на презентација од страна на учесниците во обуката